

ЗВІТ
завідувачки кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти
навчально – наукового інституту екології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
д. геогр. н., проф. Некос Алли Наумівни
за 2015 – 2020 рр.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Навчальна робота кафедри у 2015 – 2020 рр. здійснювалась 9 науково – педагогічними працівниками: 5 докторів наук, професори; 1 доктор наук, доцент; 1 кандидат наук, доцент; 1 доцент без наукового ступеня; 1 старший викладач без наукового ступеня.

Загалом кількість навчальних дисциплін, що викладалась на кафедрі, збільшилась з 22 у 2015 р. до 35 у 2020 р. Середній обсяг навантаження по кафедрі становить 4432,3 год.

У рамках Стратегії розвитку університету за напрямом
I «Університетська наука у 2025 році»

Проект 1.1. Підвищення конкурентної здатності університетської освіти і науки у світовому академічному просторі.

У 2020 р. створено та розміщено на домені Каразінського університету сайт кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти, що сприяє розповсюдженню інформації про діяльність кафедри.

Викладачі кафедри регулярно згідно з планом проходили стажування за кордоном: проф. Некос А. Н. проходила стажування у Ягеллонському університеті (м. Краків, Польща, 2015 р.); проф. Некос А. Н. та проф. Крайнюков О. М. пройшли підвищення кваліфікації (стажування) на базі Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва та отримали сертифікати про стажування (м. Харків, Україна, 2018 р.); доц. Кривицька І. А. пройшла підвищення кваліфікації (стажування) у Пряшівському регіональному центрі Науково – дослідного інституту ґрунтознавства та охорони ґрунтів та отримала сертифікат про стажування (м. Пряшів, Словацька Республіка, 2018р.); проф. Крайнюков О. М. та доц. Кривицька І. А. пройшли наукове стажування у Лодзьському технічному університеті (м. Лодзь, Польща) та отримали сертифікат про стажування (2019р.); проф. Некос А. Н. та доц. Уткіна К. Б. проходили стажування у Тартуському університеті (м. Тарту, Естонія, 2019 р.).

За період 2015 – 2020 рр. 5 викладачів кафедри отримали сертифікати B2 з англійської мови.

ВИКОНАННЯ ПОТОЧНИХ ПРОЄКТІВ:

Викладачі кафедри приймають участь у виконанні міжнародних проєктів, що фінансуються ЄС

- Програма Tempus «Рамка кваліфікації в галузі наук про навколишнє середовище в українських університетах» (2013 – 2018 рр.)

- Програма ERASMUS+ напрям JEAN MONNET “Інструменти екологічної політики ЄС - INENCY” «Instruments of the EU Environmental Policy» (2018–2020 рр.)

- Проєкт із академічної мобільності із Афіньським університетом прикладних наук (Греція, 2019 – 2020 рр.). У 2020 р. студентка 2 курсу Сапун Анастасія

отримала грант на навчання в Афіньському університеті прикладних наук, де навчалася 4 місяці.

- Проект із академічної мобільності із Політехнічним університетом Лодзі (м. Лодзь, Польща, 2015 – 2020 рр.)

- Програма INTENSE «Integrated Doctoral Program for Environmental Policy, Management and Technology» (Інтегрована докторська школа з екологічної політики, управління та технологій, 2017 – 2020 рр.)

У рамках виконання міжнародного проекту викладачі кафедри прийняли участь у міжнародній науковій конференції «Smart Green & Smart Blue: exploring nature – base solution and ecosystem services» (м. Львів, 2019 р.) (проф. Некос А. Н., доц. Уткіна К. Б). У межах виконання проектів ERAZMUS+ напрям INTENS було підписано дві міжнародні угоди.

МІЖНАРОДНЕ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Викладачі кафедри активно співпрацюють з навчальними і науковими установами. У рамках міжнародного співробітництва студенти Каразінського навчально – наукового інституту екології під керівництвом доц. Уткіної К. Б. проходили літню практику у Політехнічному університет Лодзі (м. Лодзь, Польща, 2015 р.)

Кафедра багато років співпрацює з Національним науковим центром «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського" та виконує у рамках наукової тематики інституту дослідження за темою «Моніторинг забруднення ґрунтів рекреаційних зон в межах урбогеосистем» в межах завдання 01.02.02.02.Ф. «Встановити напрями еволюції мікроелементного статусу ґрунтів України та розробити прогноз забезпеченості їх доступними формами мікроелементів» за ПНД НААН 01 «Розробити наукові засади збалансованого використання ґрунтових ресурсів, прогноз розвитку та управління відтворенням родючості ґрунтів як основи сталого розвитку України» (керівник наукового проекту проф. Некос А. Н., відповідальний виконавець доц. Кривицька І. А.) (2015 – 2020 рр.)

ПУБЛІКАЦІЇ СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ:

Викладачі кафедри активно публікують результати своїх наукових досліджень (2015 – 2020 рр.)

№ п/п	Публікації	Кількість
1	Підручник	2
2	Навчальні посібники	3
	Монографії	3
3	Методичні вказівки до практичних робіт	3
4	Розділ монографії	3
5	Журнали, що індексуються у наукометричній базі (Web of Science)	19
6	Журнали, що індексуються у наукометричній базі (Scopus)	28
7	Журнали, що індексуються у наукометричній базі (Index Copernicus)	15
8	Журнали (Фахові видання)	62
9	Тези	75
10	Статті зі студентами	44
11	Тези зі студентами	68
12	Патенти	14

Проект 1.4 «Комерціалізація наукових розробок»:

Усі співробітники кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти приймають участь у виконанні науково – дослідних робіт:

- НДР «Моделювання стану компонентів довкілля для створення системи екологічного менеджменту територій різного функціонального призначення» (№ держреєстрації 0115U000505, бюджетне фінансування) (2015 – 2017 р.);
- НДР «Мінімізація екологічних ризиків при ліквідації наслідків природних та техногенних катастроф (аварій) в системі екологічної безпеки» (0117U004873, бюджетне фінансування) (2017 – 2019 р.р.)

Проф. Крайнюкова О. М. є керівником навчально – дослідної лабораторії еколога – токсикологічних досліджень, на базі якої протягом 2015 – 2020 рр. виконувалось 43 госпдоговірних тематики на загальну суму понад 500 тис. грн.

Проект 1.5 «Створення системи комунікації з провідними національними та іноземними корпораціями, що зацікавлені в університетських інноваційних розробках»:

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ:

Співробітники кафедри приймають активну участь у міжнародних та Всеукраїнських конференціях. За період 2015 – 2020 н. р. викладачі кафедри взяли участь у 26 Всеукраїнських та 20 міжнародних конференціях у тому числі: участь у 9 Міжнародній водній конференції та Регіональному робочому демо – семінарі у рамках виконання проекту INMS (доц. Уткіна К. Б.) (м. Марракеш, Марокко, 2018 р.); у VI Міжнародній науковій конференції «Современные проблемы ландшафтоведения и геоэкологии» (проф. Некос А. Н.) (БДУ, м. Мінськ, Республіка Білорусь, 2018 р.); участь у Четвертій пленарній зустрічі за проектом «INMS – Створення інтегрованої системи управління азотом» (зовнішній експерт доц. Уткіна К. Б.) (м. Найробі, Кенія, 2019).

Кафедра багато років є співорганізатором Міжнародної науково – практичної конференції «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво» (щорічно, 2015 – 2020 рр.) та Міжнародної наукової конференції молодих вчених «Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (щорічно, 2015 – 2020 рр.), які проводяться на базі ННІ екології.

У рамках Стратегії розвитку університету за напрямом II «Освітня діяльність у 2025 році»:

Проект 2.1 «Абітурієнт Каразінського»:

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З АБІТУРІЄНТАМИ

Викладачі кафедри за період 2015 – 2020 рр. приймали участь у складі журі міських турнірів юних географів і юних біологів загальноосвітніх навчальних закладів. Також викладачі кафедри є постійними членами журі I – II етапів Всеукраїнського конкурсу – захисту науково – дослідницьких робіт учнів – членів МАН України у Шевченківському районі м. Харкова. Викладачі кафедри здійснюють керівництво науковими роботами учнів – членів МАН, які неодноразово займали призові місця. Співробітники кафедри регулярно проводять профорієнтаційну роботу із старшокласниками у закріплених загальноосвітніх навчальних закладах.

Проект 2.2 «Випускник Каразінського»

У рамках виконання проекту «Випускник Каразінського» на кафедрі розроблено перелік навчальних дисциплін та програми, які сформують компетентності випускників відповідно до запиту сучасного ринку праці.

Для проведення профорієнтаційної роботи з випускниками кафедри у рамках «Тижнів кар'єри» запрошуються випускники минулих років, які успішно працевлаштовані, про що розміщується інформація на сайті кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти.

Викладачі кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти керують кваліфікаційними роботами бакалаврів та магістрів, тематика яких відповідає дослідженням наукових шкіл професорів та доцентів кафедри.

Проект 2.3. – 2.4. “Дидактична та психологічна адаптація першокурсників. Ефективний куратор”

Викладачі кафедри виконують обов'язки кураторів академічних груп. Згідно з розкладом та планом роботи кураторів щосереді проводяться кураторські години. Співробітники кафедри приймають участь у підготовці та проведенні до університетського конкурсу першокурсників «Альма – Матер» та тематичних свят.

Викладачі кафедри здійснюють підготовку та проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом «Екологія, охорона навколишнього середовища» за дисципліною «Загальна екологія». Активна наукова робота зі студентами проявляється у перемогах студентів кафедри у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт та олімпіадах, про що свідчать чисельні дипломи та грамоти.

Проф. Некос А. Н. багато років є куратором студентського наукового товариства Каразінського навчально – наукового інституту екології.

Проект 2.5. «Індивідуальні освітні траєкторії»

Викладачі кафедри щороку пропонують для вивчення нові міжфакультетські дисципліни. Так, наприклад, у 2020 році було запропоновано 6 нових дисциплін, що відповідають науковим напрямкам досліджень викладачів.

Проект 2.8 «Електронне навчання»

У рамках виконання проекту за період 2015 – 2020 рр. усі дисципліни, що викладаються на кафедрі переведені у формат платформи Moodle для можливості дистанційної освіти. 3 дисципліни пройшли сертифікацію 6 підготовлено до сертифікації. Всі викладачі кафедри працюють у рамках дистанційної освіти.

У навчальному процесі викладачі кафедри постійно використовують комп'ютерні технології. Для всіх дисциплін розроблені електронні тести, що використовуються для студентів під час проміжних та семестрових контролів.

У 2019 – 2020 н. р. викладачі кафедри вперше розробили електронні тести для проведення атестаційного іспиту випускників освітньо – професійного рівня бакалавр.

У рамках Стратегії розвитку університету за напрямом V «Університетський менеджмент у 2025 році»

Проект 5.5. «Професійне зростання»

Усі викладачі та навчально – допоміжний персонал пройшли курси підвищення кваліфікації за програмами «Технології дистанційної освіти», «Інновації в системі електронного (дистанційного) навчання» та «Українська мова – професійне

спрямування», які проводилися на базі інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

За звітний період співробітниками кафедри захищено 2 кандидатські дисертації.

УЧАСТЬ У РОБОТІ МОН УКРАЇНИ

Викладачі кафедри проф. Некос А. Н., проф. Крайнюков О. М. є експертами Наукової ради МОН України секції 22 “Науки про Землю” за напрямками: географія, раціональне природокористування (2016 – 2019 рр. та переобрані на новий термін на 2019 – 2022 рр.).

Проф. Некос А. Н. є експертом Національного фонду досліджень України за науковими напрямками: природокористування та охорони навколишнього середовища. (2020 р.). Також є експертом Міжгалузевої експертної ради з вищої освіти при Акредитаційній комісії МОН України; (2017 – 2020 рр.)

УЧАСТЬ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ

Протягом навчального року викладачі кафедри здійснювали роботу у спеціалізованих вчених радах із захисту кандидатських дисертацій: проф Некос та проф Крайнюков О. М. є членами спеціалізованої вченої ради К 64.051.04 за спеціальністю 11.00.11 «Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів»; проф. Некос А. Н. член спеціалізованої вченої ради К 64.051.32 за спеціальностями 03.00.12 «Фізіологія рослин» та 03.00.15 «Генетика»; проф. Крайнюков О. М. член спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія»; проф. Ачасов А. Б. член спеціалізованої вченої ради К 64.803.02 зі спеціальності 06.01.03 – «Агрогрунтознавство і агрофізика»; проф. Пеліхатий М. М. член спеціалізованої вченої ради К 64.051.26 за спеціальністю 04.00.06 «Гідрогеологія».

Доцент кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти Уткіна К. Б. є представником від України у Міжнародній робочій групі із Глобальної оцінки стану морського середовища при ООН (2018-2021 рр.).

Участь у редколегіях наукових журналів:

- Проф. Некос А. Н., проф. Крайнюков О. М. члени редколегії наукового фахового видання з географічних наук: Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Геологія, географія, екологія» (WoS); проф. Крайнюков О. М. головний редактор Вісника ХНУ серія «Екологія»; член програмного комітету конференції: 35th IBIMA Conference: 1-2 April 2020, Seville, Spain. Також професори є членами редакційних колегій наукових фахових видань з географічних та сільськогосподарських наук: «Людина і довкілля. Проблеми неоекології», з географічних та біологічних наук Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Екологія».

Зав. кафедри екологічної безпеки та
екологічної освіти, д-р. геогр. н., проф.

Алла НЕКОС